

KÚRIA

Bfv.II.685/2014/6.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. október 8. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zsarolás büntettének kísérlete miatt folyamatban volt büntetőügyben a Békéscsabai Járásbíróság 11.B.78/2013/18. számú és a Gyulai Törvényszék, mint másodfokú bíróság 1.Bf.184/2013/6. számú ítéleteit a terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Békéscsabai Járásbíróság a 2013. április 23. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 11.B.78/2013/18. számú ítéletében a terheltet bűnösnek mondta ki zsarolás büntettének kísérletében (1978. évi IV. tv. 323.§ (1) bek., (2) bek. b) pont) és ezért őt 3 évi börtönbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt büntetéséből legkorábban annak háromnegyed része kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A járásbíróság ítélete ellen a terhelt által enyhítésért, védője által felmentésért bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Gyula Törvényszék a 2013. szeptember 23. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 1.Bf.184/2013/6. számú ítéletében a járásbíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy a terhelten kiszabott börtönbüntetést 2 év 6 hónapra enyhítette, egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt. Indítványát a védő a Be.416.§ (1) bekezdésének b) pontjára alapította és arra hivatkozott, hogy az ügyben másodfokon eljáró bíróság a büntetőjog szabályát sértette meg, amikor nem a cselekmény elbírálásakor

hatályos Btk.-t alkalmazta, noha annak a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségére vonatkozó szabályai a terheltre nézve kedvezőbbek, és a Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleményében kifejtettek szerint: „Határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. tv. (Btk.) 2.§ (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik, megváltoztatása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.”

Mivel az elbíráláskor hatályos törvény irányadó rendelkezése szerint a terhelt büntetése kétharmadának kitöltése után feltételes szabadságra lenne bocsátható, a védő a jogerős határozat ennek megfelelő megváltoztatását kérte.

A Legfőbb Ügyészség BF.877/2014/1-I. számú átiratában a védő felülvizsgálati indítványát alaposnak jelölte meg és a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal egyetértve indítványozta, hogy a Kúria a kiszabott szabadságvesztés esetében az elbíráláskor hatályos Btk.38.§-ának (2) bekezdése szerint alkalmazza a feltételes szabadságra vonatkozó szabályokat, egyebekben viszont a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

A terhelt védője felülvizsgálati indítványa a törvényben kizárt.

A büntetőeljárás törvényben a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, mely érdemben kizárólag a törvényben meghatározott okból megengedett. A védő által felhívott - és az ügyben egyetlen szóba jövő - felülvizsgálati okot a Be.416.§ (1) bekezdésének b) pontja fogalmazza meg, és ennek értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetve a büntetés végrehajtását a Btk.86.§ (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

A felülvizsgálati indítványbeli - és az azzal egyetértő legfőbb ügyészi - álláspont szerint a megsértett büntető anyagi jogi szabály a Btk.2.§-a és ennek folyamányaként a kiszabott büntetés a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása folytán törvénysértő. Álláspontja indokolása körében mind a védő, mind a Legfőbb Ügyészség hivatkozott a 4/2013. BK véleményben foglaltakra, és hogy az ott írtak értelmében a kiszabott büntetés törvénysértőnek tekintendő.

A Kúria azonban ezzel az állásponttal nem értett egyet. A Kúria már Bfv.I.534/2014/5. számú határozatában is kifejtette:

„A Btk.38.§-ának (1) bekezdése szerint a bíróság az ítéletben ugyan megállapítja a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját, azonban a büntetés kiszabása alatt továbbra is a büntetés nemére és mértékére vonatkozó ítéleti rendelkezést kell érteni; a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása továbbra sem a büntetés kiszabásának része. Ennek a Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye sem mond ellen. A kollégiumi vélemény szerint a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. tv. (Btk.) 2.§ (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik, tehát annak eldöntésekor, hogy a két szóba jöhető büntetendő törvény közül az elkövetőre nézve melyik a kedvezőbb, a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos törvényi rendelkezéseket is össze kell vetni, azaz a vélemény sem a büntetés kiszabásának, hanem a bűncselekmény elbírálásának körébe tartozóként értékelte a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározását.”

Az itt írtakat alapul véve a Kúria a jelen ügyben is rögzíti, hogy a bűncselekmény Btk.2.§-a szerinti elbírálása és a Be.416.§-a (1) bekezdés b) pontjában foglalt bűncselekmény miatti anyagi jogi szabályok alkalmazása mellett büntetés kiszabása vagy intézkedés alkalmazása nemcsak szóhasználatában különböző egymástól, hanem az előbbi egyben tágabb kört ölel fel. A jelen esetben is a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása az elbírálásnak része, a büntetés kiszabásának viszont nem.

A kifejtettekkel következően megállapítható, hogy az ügyben másodfokon eljáró bíróság megsértette a Btk.2.§-ában foglaltakat akkor, amikor az alkalmazandó jog megválasztásakor figyelmen kívül hagyta a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja megváltoztatásával kapcsolatos rendelkezést, azonban anyagi jogi szabálysértéséhez törvénysértő büntetés kiszabása nem társult. Mivel a Be.416.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti felülvizsgálati ok megvalósulásának az anyagi jogi szabálysértés mellett a törvénysértő büntetés kiszabása vagy törvénysértő intézkedés alkalmazása is előfeltétele, és ez utóbbi nem állapítható meg, a terhelt érdekében benyújtott felülvizsgálati indítvány alaptalan. A Kúria ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot – mivel a Be.416.§ (1) bekezdés c) pontjában meghatározott hivatalból vizsgálendő eljárási szabálysértést sem észlelt – a Be.420.§ (1) bekezdése szerinti tanácsulésen, a Be.426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2014. október 8.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Dr. Somody Nóra s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő
Bné